

PRIČA O HRVATSKOJ DAROVITOSTI *KAKO JE NASTALO ZAGREBAČKO INFORMATIČKO ČUDO*

Na ovogodišnjem državnom natjecanju iz informatike zagrebački učenici osvojili 13 prvih mjesta od ukupno predviđenih 12

U posljednjih 4-5 godina zagrebački daroviti informatičari iz godine u godinu postižu sve bolje rezultate i obaraju sve moguće rekorde. Tako su **prošle godine osvojili 9 prvih i 10 drugih mjesta, a Goran Žužić postao je s petnaest i pol godina najuspješniji hrvatski olimpijac.**

No ove godine, na Državnom natjecanju iz informatike računalstva, koje je od 16. do 20. travnja održano u Zagrebu, zagrebački učenici i učenice **učinili su i ono nemoguće.** Ukupno 64 natjecatelja osvojilo je 7154 boda što je apsolutni rekord svih dosadašnjih natjecanja. **Zagrebački učenici su u svih dvanaest kategorija osvojili prva mjesta, pri čemu jedno dvostruko, odnosno ukupno trinaest prvih mjesta u dvanaest kategorija. Povrh toga osvojeno je 10 drugih i 9 trećih mjesta.** Osim u natjecanjima u programiranju osobito vrijednost ovogodišnjeg nadmetanja predstavlja i najbolji softverski rad EVALUATOR, zagrebačkog učenika Relje Medića, koji je ujedno i pobjednik natjecanja u programiranju za 4. r. srednjih škola pa time i najzapaženiji hrvatski srednjoškolac DMIHa 2007. Najbolji osnovnoškolac Hrvatske je Ivica Kičić, koji je u obje natjecateljske kategorije osvojio maksimalnih 200 bodova, a što je prvi takav rezultat u povijesti. Najbolja učenica je šestašica Glorija Volarević s jednim prvim i jednim drugim mjestom. No osobito je važno istaknuti da su mladi zagrepčani imali bitno teže uvjete od svih ostalih natjecatelja jer jedini nisu bili smješteni u hotelu. Umjesto ljutnje i prosvjeda, vodstvo zagrebačke ekipe prionulo je poslu i napravilo organizaciju prijevoza za svako jutro u cik zore. Tako su zagrebački učenici osnovnih škola svaki dan ustajali u 5:30 da bi stigli na doručak i natjecanje koje je ulaskom u učionice počinjalo u 8:15 sati. No, vedar duh ih nije napuštao. Prvi su stizali na doručak, a u vrijeme kad su druge, tek probuđene ekipe, pokušavale nešto pojesti, zagrepčani su već bili na svježem zraku i kratkoj tjelovježbici. **I nakon toga osvojili sve što se osvojiti moglo.**

Kada se sjetimo kako je bilo prije osam godina, sa samo dva prva i jednim drugim i trećim mjestom, jasno je da iza svega stoji dobar projekt i **više godišnji sustavni rad na poticanju darovitosti.**

«Projekt organizirane skrbi o darovitim pojedincima Zagrebačkog računalnog saveza nastao je krajem 1999., a s njegovom postupnom realizacijom otpočelo seu svibnju 2000. godine. U nekoliko godina izgrađen je sustav sastavljen od raznovrsnih tjednih sezonskih radionica za napredne, ljetnih i zimskih kampova, zimskih, zatim proljetnih i završnih priprema za natjecanja, kao i vlastitih natjecanja i smotri sa svrhom poticanja darovitosti.»

Vlastita natjecanja i smotre su posebna zagrebačka priča koja je u velikoj mjeri utjecala na naglo podizanje kvalitete zagrebačkih učenika, a osobito osnovaca. Jednim imenom to je Zagrebačka **INFORMATIJADA Božo Težak**, koja ima šest kola i traje od siječnja do lipnja, i koja je upravo završena u subotu 16. lipnja.

«Zagrepčani, uz rijetke gradove na svijetu imaju svoja izuzetno zahtjevna natjecanja i smotru, koja su zahtjevnija i teža od prestižnih svjetskih natjecanja. Osim šestomjesečnog natjecanja u programiranju za kadete i juniore (osnovne i srednje škole), od siječnja do travnja se održava i MINI VIJUGA, jedinstveno natjecanje u programiranju za miniće, učenike nižih razreda osnovnih škola, i to u dvije grupe od 1. do 4. razreda. Ove godine su naši najmlađi «informatički Mozarti», kako ih je slikovito nazvala jedna novinarka, imali i svoju prvu jednodnevnu MINI OLIMPIJADU. Daroviti mladi autori imaju svoju smotru informatičkog stvaralaštva DRINFOS, koja je iznimno privlačna sa svojih osam kategorija te ima po osam pobjednika za osnovne i srednje škole.

I udruge članice saveza su prilično aktivne, tako da zagrebački učenici i profesori već pet godina imaju prilike tijekom ljeta sudjelovati u **pet kampova za poticanje darovitosti Božo Težak na otoku Silbi.** Tamo se potiče darovitost u multimediji, programiranju, informatičkom stvaralaštvu, potiče se rana darovitost, ali se provode i programi za usavršavanje profesora kako bi mogli odgovoriti svim zahtjevima darovitih učenika. *«Zagrebačka posebnost je da i profesori imaju svoje natjecanje, a iz male vojskice specijalaca, nastali su danas najbolji mentori u Hrvatskoj, na čelu s Mihaelom Piskač, Vladom Maričem i Željkom Orčić. Samo oni učitelji koji su bili spremni mukotrpno raditi na sebi i učiti od učenika i studenata uspjeli su postići visoku razinu znanja i vještine potrebne za smisleni rad s*

nadarenima, a neki od njih svojim znanjem i vještinom programiranja izazivaju nevjericu kod učenika naviknutih da samo oni to praktično znaju.»

Rezultat takovog višegodišnjeg rada je i prva autorska skripta za poticanje darovitosti u programiranju od 1. do 8. razreda, koja plijeni pažnju svojom proživljenošću i osjećajem da su autori i sami bili natjecatelji i da znaju programirati. *«Naravno da znaju, pa dokazuju to godinama natječući se u PROFA KUPU i tako vlastitim primjerom potiču darovite učenike da budu bolji od njih, ako mogu. Samo tako se može izravno doprinosti ubrzanom razvoju darovitih. To je to.»*

Da su se osim rezultata sedam godina «kuhali» i odlični odnosi s voditeljima i učenicima pokazuje stav jednog darovitog učenika koji je (dok smo se mi debljali) s nama rastao, ali i pomagao da zainteresirani profesori uđu u svijet programiranja i stvaralaštva. Na kraju ovogodišnjeg državnog natjecanja prišao je odgovornom voditelju zagrebačke ekipe i rekao «bilo bi dobro da u programe Saveza uključiš ovog mladog profu, on bi mogao postati muška Mihaela i Željka za srednje škole».

“Svi se moramo dobro zamisliti nad ovakvom izjavom koja svjedoči o duhovnom zajedništvu učenika, profesora i organizatora. A i svi naši obrazovni gurui bi ovdje isti tren morali uočiti kakvi se sve fantastični profesorski talenti za kreativnu i stvaralački orijentiranu školu kriju u nadolazećoj hrvatskoj mladosti. Mi ih se djelatno trudimo usmjeravati prema hrvatskom obrazovanju”

Ovi vrijedni rezultati osim što svjedoče o stvorenom sustavu za poticanje darovitosti na području učeničke informatike i računalstva, pa tako i svojevrsnom centru izvrsnosti, istodobno su i najljepši poklon i prinos obilježavanju 100-te obljetnice rođenja Bože Težaka, čije su ideje o informacijskom društvu i međunarodni kampovi za poticanje darovitosti krajem šezdesetih godina prošlog stoljeća bili inspiracijom i zrsocima, sukreatorima zagrebačkog informatičkog čuda.

Osam godina samozatajnog rada dobar je period u kojem se može napraviti puno, ali i ništa. *«Mi ćemo se i dalje truditi da napravimo nešto mjerljivo i prepoznatljivo te pomognemo da hrvatska darovitost za svoj razvoj ima onakve uvjete kakve i zaslužuje. Nadamo se da će se to napokon i prepoznati na pravi način.»*

No nije sve tako lijepo kao rezultati i entuzijazam tima. Savez se brine i o nekoliko gradskih prostora od Hrašća do Trnave te u njima pokušava osmišljavati male popularizatorske programe.

«S nedovoljno sredstava sve to ipak solidno funkcionira. Ipak, nevjerovatna je činjenica da u zagrebačkom Hrašću, nadomak V. Gorice, savez već tri godine, unatoč svim obećanjima odgovornih, samostalno financira polovicu sredstava potrebnih za provedbu ovog gradskog programa. Dok se lokalni čelnici hvale stvarno dobrim radom te učionice, u stvarnosti više od polovinu troškova financira sam savez i to već tri pune godine.»

I stvarno vrijedne stvari jednom bi morale doći na red.

«Ne možemo se pohvaliti ni s uređenošću našeg središnjeg prostora u ILICI 53 (dvorište), kojeg već osam godina dijelimo s željezničkim modelarima. Osim što te dvije djelatnosti jedna s drugom nemaju ništa, čak i njihov dio režija plaćamo sami i pritom najvažnije programe kao što su pripreme darovitih ne možemo obaviti na jednom mjestu, pa djeca moraju seliti iz Hrgovića u Ilicu, pa na Jarun i nazad.»

No možda svi ovi rezultati natjeraju one spremne među odgovornima da se i ovi problemi napokon riješe.

«Ne vidim razloga da se odgovorni gradski i državni oci ne dogovore za malu zajedničku investiciju u duhovnu ARENU za Hrvatsku darovitost. To im je petnaestominutni poslić sa dugoročnom koristi za sve koji žele ulagati u hrvatsku pamet na području učeničke informatike i računalstva.»

Neka i ovaj materijal bude poticajem da se ovom projektu pod nazivom **ZA HRVATSKU DAROVITOST** još više pomogne. Zaslužili smo to. **Prepoznamo i obitelji čija djeca potiču izvanserijske rezultate.**

Sve informacije o aktivnostima i saveza i udruga članica svakodnevno se osvježavaju na web stranici saveza www.zrs.hr, koja je postala pravi medij za suradnju s zainteresiranim roditeljima, djecom i polaznicima.

Centar izvrsnosti u učeničkoj informatici i računalstvu živi, učite to i vi!

U godini 100-te obljetnice rođenja Bože Težaka učinimo sve da bolje bude i onima koji s malo sredstava mogu učiniti puno dobra.